

Gala recitalurilor păpușărești

Îndată după „Toamna teatrală botoșănească”, între 27 și 29 octombrie, la Botoșani s-a desfășurat prima ediție a Galei recitalurilor păpușărești. Efortul organizatoric ieșit din comun (nici un alt oraș n-a găzduit, într-un interval de numai zece zile, două acțiuni de cultură teatrală de o asemenea amploare și semnificație) se cuvine a fi remarcat cu stimă.

În preocuparea de a iniția, de a anima și de a susține acțiuni în diferitele domenii ale culturii, pe care o manifestă reprezentanții autorității politice și de stat locale, ne place să descoperim două obiective importante: revitalizarea marilor tradiții de cultură propriei acestor meleaguri și stimularea competiției talenteilor, a schimbului de experiență artistică.

Un merit deosebit în organizarea Galei recitalurilor păpușărești botoșănene revine și inimoasei conduceri a Teatrului de păpuși „Vasilache”, gazdă ireproșabilă. Cum era firesc, și această reuniune teatrală s-a desfășurat sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste și cu sprijinul A.T.M.

Așa cum s-a întâmplat și în urmă de șase ani, la Sinaia (cînd a avut loc o primă trecere în revistă a creației individuale din teatrele de păpuși), Gala de la Botoșani a prilejuit o panoramă a realizărilor, ca și a neajunsurilor, în domeniul afirmării măiestriei artiștilor păpușari.

Deschisă tuturor vîrstelor și tuturor modalităților de animare a materiei, tuturor libertăților de exprimare artistică, fanteziei și ingeniozității, experimentelor creatoare puse în slujba dezvoltării artei păpușărești, ediția actuală s-a bucurat îndeosebi de prezența tinerilor artiști, a celor chemați să reprezinte, în teatrul nostru de păpuși, schimbul de mîine. Dintre cele 16 recitaluri oferite de tineri artiști mînuitori din zece teatre de păpuși, puține au fost însă acelea care au răspuns cerințelor competiționale, care au reușit să propună valori autentice, în limbajul specific genului. Toți participanții au dovedit talent, ambiție, poftă de muncă. În actuala ediție, cu greu s-au putut descoperi însă **personalități** care să atragă atenția prin performanțe artistice bazate pe o pregătire specializată.

Unele confuzii de orientare au determinat apariția pe afișul Galei a unor

spectacole fragmentate, reduse arbitrar la timpul scurt atribuit unui recital.

Juriul a încercat, în limitele regulamentului, să detașeze, cu răspundere și justețe, valorile. Stăruind asupra însemnătății pe care o dobîndește azi **profesionalismul**, el a amendat, cu îndreptățită severitate, manifestările de infantilism, formulele scenice rebarbative.

Teatrul „Vasilache” din Botoșani s-a situat, cu recitalul **Oul discordiei**, susținut de Gabriela Nistorică și Iuliu Bocoș, la punctul cel mai înalt. Sprijiniți pe un pretext literar vioi și amuzant, alcătuit de regizorul Ion Puiu Stoicescu, cei doi artiști păpușari, care au obținut Marele premiu al Galei, au adus, cu multă fantezie și ingeniozitate, un omagiu artei lor. Cu două păpuși cu tije, un cocoș și o găină, cu multe baloane colorate, scoase dintr-un ou uriaș, recitalul botoșănenilor a satirizat cu efect aspecte negative din realitatea socială, recompunînd convingător, cu lirism delicat, universul pur al copilăriei.

Cu mare economie de mijloace — mîini înmănușate animînd ingenios lemnul, hîrtia, câteva bile colorate — recitalurile susținute de Mihai Vereș de la Teatrul de păpuși din Oradea, și de Bella Köntes și Frunzina Boancă, de la Teatrul de păpuși din Cluj-Napoca, au mărturisit talent, spirit inventiv și virtuozitate profesională. O demonstrație veselă și interesantă în domeniul spectacolului cu umbre au făcut, pe o baladă de Topîrceanu, și artiștii băcăuani Cornelia Dobrescu și Valentin Lozincă. Mugur Prisăcaru și Rodica Dumitrescu, de la teatrul craiovean, au dovedit, cu recitalul **După melci**, multă sensibilitate. Aspirația spre puritate, apelul la literatura de calitate, cu incontestabile valori poetice, a caracterizat și recitalul tînărului Nelson Dimitriu, de la Timișoara. Mînuind păpuși și interpretînd diferite personaje de basm, Mirela Corbeanu și Ion Moldovan, de la Teatrul de păpuși din Oradea, au susținut cu pasiune și dăruire recitalul **Cel mai frumos cîntec** (adaptare modernă după basmul **Albă ca zăpada**). Am reținut, pentru măiestria mînuirii, și recitalul **Pur și simplu**, oferit de Adriana Rusu, de la Teatrul de animație din Bacău.

Cu dorința de a cucerii un premiu, un mare număr de artiști păpușari au apelat, chipurile, la formula așa-zis modernă a musicalului. Un fel de zbânteală zgomoasă și infantilă, care nu spune nimic, care nu propune nimic și nu duce nicăieri, reprezentațiile lor cu greu puteau fi, însă, încadrate în vreun domeniu artistic, ele neapartinând, propriu-zis, nici teatrului de animație, nici teatrului de estradă, nici comediei muzicale. Apelul la păpuși era doar un firav pretext, necesar conectării acestui soi ciudat de manifestare scenică, la afișul Galei. Fie că se adresează adulților, fie că încearcă să se adreseze copiilor, cu intenția de a stabili o comunicare între scenă și sală, aceste recitaluri hibride (cel al Teatrului din Oradea, sau **Trenulețul fermecat** — Teatrul de păpuși din Alba Iulia, **Cintați cu noi, copii** — Teatrul de marionete din Arad), manifestări neinspirate, lipsite de idei, un talmeș-balmeș literar-muzical, au fost pe bună dreptate repudiate și de public, și de juriu. Un drum închis, o tendință nocivă, criticată la fiecare competiție păpușărească, dar care, vai, continuă să facă prozești...

În coloclviul cu tema **Recitalul păpușăresc, modalitate scenică cu specific complex** a revenit, ca un leit-motiv, acest

aspect al „neînțelegerii”. Schimbul de opinii a încercat să limpezească termenii, mai mulți vorbitori pledind pentru încadrarea participanților în sfera teatrului de animație, pentru respectarea rigorilor limbajului specific.

Una dintre concluziile benefice ale acestui colocviu, și ale Galei botoșănene, în general, a fost reafirmarea preocupării pentru **profesionalism**. Cu autoritatea-i cunoscută, Ion Lucian, președintele juriului, a invocat dreptul artiștilor păpușari, „acești ultimi vrăjitori ai epocii tehnice”, la zborul înalt al fanteziei și al talentului, în stare să justifice, prin valori de maxim profesionalism, supraviețuirea teatrului de păpuși.

Ediția viitoare va trebui să înlesnească intrarea în arena Galei a unor virtuozii păpușari, de la „Tândărică”, de la celelalte teatre fruntașe — din Constanța, Tîrgu Mureș, Iași, Brașov, Sibiu — înexplicabil absenți de la această ediție. Neîndoiros, participarea unor „veterani” ar fi oferit tinerilor entuziaști mostre elocvente în materie de cod, de semne și de limbaj. În această primă ediție, pe lângă unele bucurii artistice, s-au semnalat, după cum s-a văzut, și confuzii, și exprimări incongruente.

Valeria DUCEA

Premiile

Trofeul Galei, pentru cel mai bun recital

OUL DISCORDIEI de Ion Puiu Stoicescu, susținut de Gabriela Nistorică și Iuliu Bocoș de la Teatrul „Vasilache” din Botoșani.

Premiul I

Recitalul **PASTILE**, creat și susținut de Mihai Vêres de la Teatrul de păpuși din Oradea.

Premiul II

Recitalul **JOCURI... JOCURI**, creat și susținut de Corneliu Dobrescu și Valentin Lozinică de la Teatrul de animație din Bacău.

Premiul III

Recitalul **SCHIMBURI ȘI SCHIMBĂRI**, creat și susținut de Bella Kôntes și Frunzina Boancă de la Teatrul de păpuși din Cluj-Napoca.

Diploma Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Botoșani

Recitalul **DUPĂ MELCI**, adaptare după Ion Barbu, susținut de Mugur Prisăcaru și Rodica Dumitrescu de la Teatrul de păpuși din Craiova.

Diploma de onoare a Consiliului județean al Organizației pionierilor

Recitalul **CEL MAI FRUMOS CÎNTEC** de Kovacs Gheorghe, susținut de Mirela Corbeanu și Ion Moldovan de la Teatrul de păpuși din Oradea.

Diploma de onoare acordată de ziarul „Clopotul” din Botoșani

Recitalul **PEȘTIȘORUL ARGHIR** și **FRUMOASA ELENA** de Iordan Chimet, susținut de Nelson Dimitriu de la Teatrul de păpuși din Timișoara.

Diploma Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale (A.T.M.)

TEATRUL DE PĂPUȘI DIN ORADEA, pentru prezență deosebită în Gala recitalurilor păpușărești și stimularea inițiativelor de îmbogățire a modalităților de exprimare.